

Bắc Ninh: Vun đắp tài năng trẻ lĩnh vực trí tuệ nhân tạo

06:51 05/04/2026

Trong thời đại bùng nổ của trí tuệ nhân tạo (AI), việc xây dựng một "công dân số" không chỉ dừng lại ở kỹ năng sử dụng máy tính mà còn là khả năng làm chủ các công cụ số cho lao động, cuộc sống. Tại phần thi ý tưởng của Cuộc thi Công dân số tỉnh Bắc Ninh năm 2025 đang diễn ra, nhiều bạn trẻ thể hiện sự nắm bắt xu hướng, đưa ra những giải pháp, sản phẩm sáng tạo trên nền tảng ứng dụng AI có tính hữu ích, thiết thực cao.

Ứng dụng AI từ lớp học ra cuộc sống

Trong quá trình học tập theo bộ sách “Kết nối tri thức với cuộc sống”, em Nguyễn Thanh Phong, học sinh lớp 11 Trường Trung học phổ thông Giáp Hải, phường Đa Mai nhận thấy khối lượng kiến thức ở hầu hết các môn học đều tăng lên đáng kể. Một số bài học không chỉ yêu cầu ghi nhớ kiến thức mà còn đòi hỏi học sinh phải hiểu bản chất, mối liên hệ giữa các khái niệm, hiện tượng, sự kiện. Tuy nhiên, nhiều học sinh cảm thấy khó khăn trong việc tổng hợp kiến thức, đặc biệt là trước các kỳ kiểm tra. Một số học sinh thử sử dụng AI để tra cứu nhanh thông tin, tìm lời giải bài tập... khiến công cụ này chưa thực sự phát huy được vai trò nâng cao tư duy và hiệu quả học tập.

Nhóm của em Nguyễn Trung Nguyên, học sinh Trường trung học phổ thông Nguyễn Văn Cừ, phường Phù Khê trao đổi, nâng cấp ý tưởng tham gia Cuộc thi Công dân số tỉnh Bắc Ninh.

Xuất phát từ thực tiễn đó, Nguyễn Thanh Phong triển khai ý tưởng “Ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong việc vẽ sơ đồ tư duy tổng kết bài học” tại Trường Trung học phổ thông Giáp Hải với mục tiêu có thể khái quát, hệ thống hóa toàn bộ nội dung bài học hoặc chương học, giúp học sinh nắm được “bức tranh tổng thể” của kiến thức thay vì ghi nhớ các phần riêng lẻ. Đồng thời, công cụ này có thể làm nổi bật các ý chính, khái niệm, công thức, sự kiện quan trọng, từ đó giúp học sinh nhanh chóng xác định trọng tâm cần ôn tập. Ý tưởng được đánh giá cao về tính thiết thực, hữu ích và được đề xuất tham gia vòng 2 Cuộc thi Công dân số tỉnh Bắc Ninh năm 2025.

Vượt ra khỏi môi trường giáo dục quen thuộc, nhóm của em Nguyễn Trung Nguyên, Trường Trung học phổ thông Nguyễn Văn Cừ, phường Phù Khê hình thành ý tưởng Hệ thống chăm sóc dinh dưỡng bằng phương pháp eatclean kết hợp AI (EatClean AI). Từ nhận định về tình trạng học sinh thừa cân, béo phì ngày càng tăng, nhiều bạn trẻ có lối sống chưa khoa học, khả năng tiếp cận thông tin dinh dưỡng rời rạc, các em đã vận dụng AI và dữ liệu lớn để phát triển một sản phẩm phục vụ cộng đồng.

Theo đó, AI được tích hợp, liên kết đa phương thức, gồm nhận diện giọng nói, hình ảnh để tạo ra hệ thống theo dõi dinh dưỡng. Mỗi người dùng sẽ được cấp tài khoản riêng để hệ thống phân tích và đưa ra lộ trình bảo vệ sức khỏe hợp lý như chế độ ăn uống, tập luyện, sinh hoạt, nhắc lịch kiểm tra định kỳ với bác sĩ... Sau thời gian cung cấp thông tin và huấn luyện, trợ lý này sẽ trở thành người đồng hành riêng biệt của mỗi bạn trẻ. Theo Nguyễn, mục tiêu lớn nhất của các

em là đơn giản hóa quá trình sống khỏe, biến mỗi công dân thành một chuyên gia dinh dưỡng của chính mình.

Khích lệ tinh thần sáng tạo và làm chủ công nghệ

Theo Ban Tổ chức Cuộc thi Công dân số Bắc Ninh năm 2025, trong lần đầu tổ chức, phần thi ý tưởng ghi nhận 49 hồ sơ tham dự tại Bảng C - tài năng trẻ (dành cho học sinh, sinh viên). Sau thời gian chấm điểm, Ban Giám khảo chọn ra 18 hồ sơ đề nghị tham gia vòng 2 Cuộc thi. Các ý tưởng cho thấy sự quan tâm, tìm tòi về công nghệ, ứng dụng AI ở giới trẻ đang rất phổ biến, nhiều ý tưởng có tính thực tiễn cao.

Không ít ý tưởng phục vụ quá trình học tập của các em nhưng đồng thời cũng hướng tới giải quyết những vấn đề bức thiết của cuộc sống. Có thể kể đến ý tưởng “Hệ thống (Edutrack Pro) sử dụng AI phân tích dữ liệu học tập trên hệ thống OLM nhằm phát hiện sớm học sinh có nguy cơ giảm sút kết quả”; “Ứng dụng Video hoạt hình AI lý giải lý thuyết các môn Tự nhiên trong Chương trình học cấp trung học cơ sở và trung học phổ thông” hay ý tưởng “Nền tảng phản ánh hiện trường và dịch vụ công thông minh cho người dân Bắc Ninh”, “AI - hỗ trợ người câm giao tiếp”; “BOBOT nông nghiệp với AI”... Để hỗ trợ hoàn thiện sản phẩm, thời gian tới đây, các đội thi sẽ được tham gia một chuỗi hoạt động như hội thảo, tập huấn chuyên sâu theo hình thức trực tuyến và trực tiếp; được kết nối với các cố vấn, các chuyên gia hàng đầu về AI, khởi nghiệp...

Cô giáo Nguyễn Thị Tuyền, Trường Trung học phổ thông Phượng Sơn thường xuyên sử dụng robot trợ giảng.

Đồng hành cùng học sinh, thầy giáo Nguyễn Đức Tập, Phó Hiệu trưởng Trường Trung học phổ thông Nguyễn Văn Cừ, phường Phù Khê cho biết: “Bên cạnh việc

học các môn văn hóa, nhà trường luôn tạo điều kiện cho các em học sinh tham gia các cuộc thi, hội thi liên quan đến sáng tạo khoa học kỹ thuật. Đây là cơ hội để các em tiếp cận những kiến thức mới, tự rèn luyện và trải nghiệm xu hướng công nghệ, từ đó phát huy khả năng, sức sáng tạo của mình”.

Hào hứng mang sản phẩm Sách điện tử “Văn học qua lăng kính tuổi trẻ” để thi tài tại Cuộc thi Công dân số tỉnh Bắc Ninh, em Đỗ Thị Xuân Quỳnh, Trường Trung học phổ thông Việt Yên số 2, phường Tự Lạn chia sẻ: “Trong quá trình tham gia cuộc thi, em đã nỗ lực hết sức, được các thầy, cô hỗ trợ tận tình, cùng các bạn lên ý tưởng, bàn bạc, thử nghiệm nhiều lần để tạo ra công cụ học tập hữu ích dựa trên xu hướng ứng dụng AI phổ biến hiện nay. Em rất mong nhận được sự góp ý, hỗ trợ từ các thầy, cô giáo, các chuyên gia để hoàn thiện sản phẩm và mở rộng tư duy sáng tạo”.

Những kết quả bước đầu ghi nhận tại Cuộc thi Công dân số tỉnh Bắc Ninh năm 2025 cho thấy những tác động tích cực trong việc khơi dậy tiềm năng sáng tạo của cộng đồng, nhất là thế hệ trẻ. Đây là cơ sở quan trọng để hình thành những nhân tố điển hình, hỗ trợ học sinh, sinh viên theo đuổi đam mê làm chủ công nghệ và góp phần thúc đẩy mạnh mẽ phong trào chuyển đổi số toàn tỉnh.

Bá Đoàn